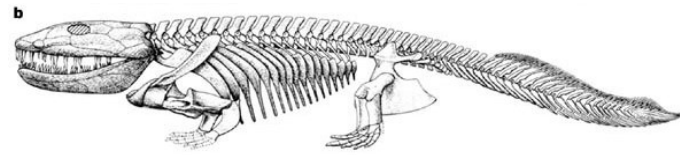

Praobojživelník Ichthyostega

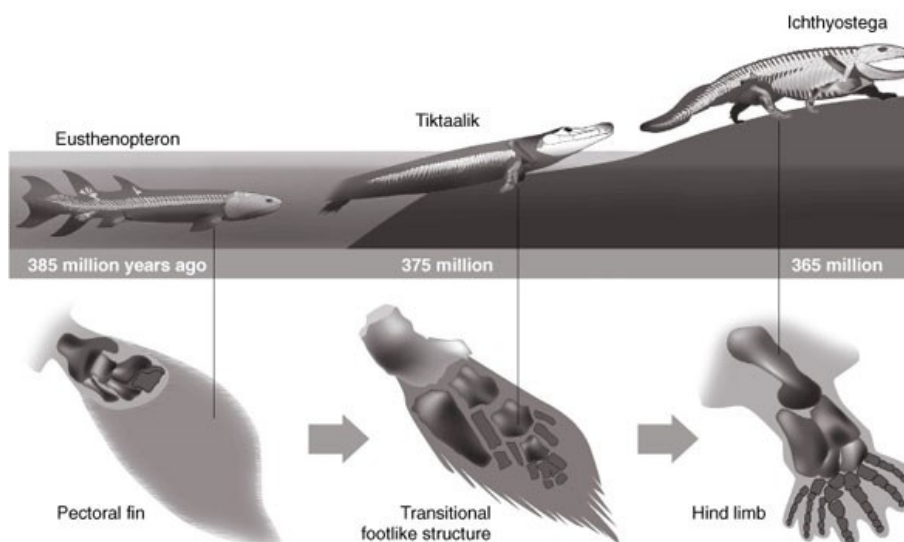
Ichthyostega patří mezi první známé suchozemské čtvernožce. Svým rybovým tělem a nápadným ploutevním lemem nezapře tento živočich svůj blízký vztah k lalokoploutvým rybám, a tím i vývojovou minulost svých dávných předků. Ocas byl u většiny prvotních obojživelníků nejdůležitějším orgánem pohybu, protože mnoho druhů bylo buď čistě vodních nebo ve vodě trávilo většinu času. Proto nás potom nepřekvapí jeho délka, která mnohdy přesahovala délku těla.

Na rozdíl od předchůdců, ryb, má již ichthyostega nápadně mohutnou kostru. Nejnápadnější na ní jsou její žebra, která jsou mohutná, zploštělá a nasedají na sebe navzájem, při čemž tvoří jakýsi krunýř, který ji chránil při pohybu po souši. Dále má dobře vyvinuté krátké, ale silné končetiny. Pomocí nich se tento primitivní rybovitý praobojživelník dokázal zvolna pohybovat nejenom v mělké vodě sladkovodních močálů, ale i po jejich prosluněných březích. Pohyb tohoto živočicha po povrchu by se dal přirovnat šoupavému pohybu, jaký provozují například dnešní mořské želvy. O pohybu po souši dále nasvědčuje i obroušená spodní část ocasního lemu. Ichthyostega sice byla schopna dýchat pomocí prvotních plic, ale díky jejich nedokonalosti existovala podpora dýchání pomocí povrchu celého těla.

Byl to dravec, který se ve vodě živil menšími rybami a na souši drobnými i většími bezobratlými. Velikost jeho těla nepřesahovala délku jednoho metru.

Zvláštní struktura zubů, jejichž povrch byl jemně zvrásněn, byla důvodem, proč paleontologové pojmenovali celou velkou skupinu obojživelníků, mezi něž patří i ichthyostega, jako obojživelníky vráskozubé. Jejich první zástupci se objevili na Zemi ve svrchním devonu, tedy před více než 350 milióny let.

Otázky k textu:

1) Popiš, jakým způsobem života tento praobojživelník asi žil (prostředí, potrava, pohyb...)

2) Jak byl tento praobojživelník přizpůsoben životu ve vodě?

3) Jak byl přizpůsoben životu na souši?

4) Podle obrázku popiš, jak se v evoluci vyvíjeli končetiny.